

НОВА ЕВРОПА

NEUES EUROPA
BERLIN W 56, POSTBOX 22

СЪДЪРЖАНИЕ:

Решителната борба на Европа 2

Може ли английската индустрия да бъде парализирана от една морска блокада? 4

Страхотният бой под земята 7

Азотът от въздуха иде да спаси земеделието. 9

Голфмата художествена изложба в Мюнхен 12

Културен преглед 14

Решителната борба на Европа

Когато на 22 юний т. г. германските войски влязоха въ борбата срещу болшевиизма, мнозина смътаха, че още след първите удари на германското оръжие, неприятелът ще се сгромоляса като единъ книженъ великанъ, изправенъ върху кухи крака. Тъзи хора, обаче, пропуснаха да запомнятъ ония буми отъ прокламацията на Фюрера, които не оставятъ никакво съмнение, че предъ Германия се изпречва една горчива и кървава война, съ грандиозни боеве, които ще иматъ историческо значение.

Въ шестъ седмици, които се изминаха и последниятъ европеецъ разбра, че въ момента на обявяването на тази война, той бѣ пропусналъ изпредвидъ следното: въ лицето на Съветитѣ Европа има да се справи съ единъ противникъ, който се бие съ жестока упоритостъ. Болшевиизмътъ е най-опасниятъ неприятелъ на Европа и въ тая борба Европа трѣбва да победи.

Въ борбата си съ този неприятелъ, Германия подновява своитѣ опити отъ времето на националъ-социалистическата борба. Презъ

това време срещу успѣха на националъ-социализма не стоеха собствено силитѣ на Ваймарската република. Всички тия сили, отъ лѣво до дѣсно, стоеха пасивно предъ възхода на Адолфъ Хитлеръ. Тъзи сили чувствуваха не друго, а онова, което почувствува и самата илутокрация въ Англия, когато бѣха прокламирани принципитѣ на националъ-социализма. Тѣ почувствуваха единъ смутъ, който заплашаваше тѣхното гнило съществуване. Тѣ видѣха заплашена тѣхната възможностъ за господство. Въпрѣки това, обаче, тѣ стоеха смутени, макаръ да държеха въ рѣшетѣ си всички сръдства за борба, защото тѣ господствуваха надъ цѣлата държава тогава. Ясно бѣше, като бѣлъ день, че тѣ рано или късно ще капитулиратъ предъ умразения имъ противникъ, предъ оная млада и свежа сила, която идѣше да пресѣдаде Германия. И тѣ капитулираха, така както ще капитулира утре и плутократическа Англия предъ свежия възходъ на млада Европа.

Днесъ, обаче, Съветскиятъ Съюзъ зае същата позиция, която зае навремето си комунистическата партия въ Германия срещу на-

„Фюрерътъ на бойното поле“ отъ Конрадъ Хомелъ

ционал-социалистическото движение. Това бѣ единъ фанатизиранъ противникъ, съ чисто нападателенъ духъ, който не познаваше компромиса. Комунистичѣ бѣха споени отъ разрушителната идея за свѣтовна пролетарска революция и тѣхниятъ фанатизъмъ изключваше всѣкаквъ опитъ да се възврънатъ къмъ едни разумни начала на мислене.

Макаръ срѣдствата на болшевикитѣ въ много случаи да сѣ примитивни и организационнитѣ имъ способности да сѣ скромни, въ всѣки случай тѣ притежаваха и притежаватъ и срѣдства и организация. Тѣ владѣятъ една шеста частъ отъ земната повърхностъ, най-богатитѣ области съ сурови материали и разполагатъ съ работната сила на 180 милиона хора. Може би тия чисто природни възможности да пооприха още повече манията имъ, чрезъ използването на тия природни блага и материалната сила на 180 милиона хора, да завладѣятъ цѣлия свѣтъ. За тая цель най-грижливо се създаваше и нуждната интелигенция. Подобно на Алъ Капоне въ Америка и московскитѣ владетели разкриваха своята криминална изобретателностъ и се надѣваха, че както тоя прочутъ американски гангстеръ по едно време тържествуваше надъ безсилието на американската полиция и американското правителство, така и тѣ щѣха единъ день да тържествуватъ надъ съдбата на цѣлия свѣтъ. Народитѣ въ съветското пространство бѣха превърнати въ бездушни части отъ една машина, която трѣбваше единъ день да се опълчи срещу Европа и ние виждаме днесъ по бойнитѣ полета, какъ приготовленията на болшевикитѣ сѣ били отишли твърде напредъ. Ние сега виждаме защо рускитѣ селяни и работници се движатъ така, каточе ли, сѣ лишени отъ мозъкъ? Всичко, каквото умътъ на болшевишкитѣ диктатори бѣ успѣлъ да изстиска отъ народа, е било употребено за създаването на едно нападателно въоръжение безъ мѣрка и граници. Европейскитѣ народи трѣбва да благодарятъ на Фюрера, че той на време сграбчи тоя противникъ. Сега, следъ шестъ седмици, ние знаемъ вече точно какво ни заплашваше. Какъ ли би се развила войната, ако германцитѣ бѣха позволили на болшевишкитѣ представители сами да опредѣлятъ времето за нападение?

Решителнитѣ боеве, които се развиватъ на Изтокъ, сѣ отъ първостепенно значение. Боеветѣ при Туръ и Поатие или боеветѣ предъ Виена и Бѣлградъ нѣкога, когато европейскитѣ народи и племена бѣха запазени отъ похода на исляма, сѣ нищо не могатъ се сравни съ днешнитѣ боеве. По историческо значение, може би, сегашнитѣ боеве можемъ да сравнимъ само съ съкрушителниятъ бой надъ Атила въ V вѣкъ.

Но, за да има успѣхъ една акция отъ такава грамадна величина, трѣбни сѣ жертви. Въ наше време, оваче, тѣ не сѣ толкова много, както по-рано. На единъ фронтъ отъ 2.500 км. болшевизмътъ се брани съ милионни армии, но силата на тѣзи маси е напълно съкрушена и неприятелъ е смъртоносно ударенъ.

Краятъ на болшеvizма иде и тоя край ще бѣде такъвъ, какъвто свѣтътъ не е виждалъ и не е чувалъ. Съ неговия край свѣтовната история ще встѣпи въ една нова епоха.

„Защитникъ съ автоматична пушка“
отъ Бернтъ Хартманъ

Може ли английската индустрия да бжде парализирана отъ една морска блокада?

Великобритания е зависима отъ вноса на почти всички основни материали, съ включение на въглищата и желъзото. Положението на продоволствието въ индустрията е много по-неблагоприятно, отколкото въ областта на прехраната, макаръ и да не се използва добитата частъ отъ сурови материали за износъ на готови стоки, както бѣ въ мирно време. Това се отнася до влакнодайнитѣ материали, кожитѣ, дървото, цѣтнитѣ и леки метали, облагородителитѣ на стоманата, минералнитѣ масла, каучука, сѣрнитѣ руди, фосфатитѣ, калия и още редица по-незначителни сурови и спомагателни материали, необходими при по-нататъшната индустриална преработка. Само при снабдяването съ вълна собственото производство е достатъчно да задоволи нуждитѣ на индустрията, обаче, при медта и цинка, то достига едва $\frac{1}{8}$ частъ отъ употреблението, а при другитѣ основни материали, въ сравнение съ старото положение, собственото производство удовлетворява снабдяването съ едно количество подъ $\frac{1}{10}$ частъ отъ нуждитѣ на индустрията.

Въ сравнение съ потрѣблението отъ мирно време, британската индустрия има нужда крѣгло отъ 1,2 милиона тона влакнодайни материали, крѣгло 5,5 милиона тона желъзо и др. метали, 10,5 мил. тона минерални масла, 12 мил. тона дърво и дървени произведения и около 1 мил. тона химически сурови материали се отнася временно до готовитѣ за употребление материали, върху които сѣ и изградени всички сравнителни числа за потрѣблението и снабдяването.

Фактическиятъ обемъ на вноса е по-голѣмъ, защото напр. внесенитѣ количества руди сѣ много по-голѣми, отколкото добитото метално съдържание. Това отношение е отъ значение само при нѣкои руди, защото въ случай на нужда, може да се премине отъ вносъ на руди къмъ вносъ на сурови материали и по тоя начинъ да се постигне известно намаление. Нуждата отъ тонажъ за вноса на индустриал-

ни сурови материали презъ мирно време бѣше крѣгло 40 мил. тона. Въ противоположностъ на състоянието въ областта на прехраната, това снабдяване трѣбваше да дойде отъ близкитѣ европейски производителни области и да бжде превозвано отъ европейското брѣгово корабоплаване. Сега това брѣгово корабоплаване се превръща въ преокееанско корабоплаване. Най-важнитѣ пера отъ вноса на руди, около 5,25 мил. тона; въ вноса на дърва около 9,5 мил. тона и минерални масла около 1 мил. тона имаха презъ мирно време континенталенъ европейски произходъ. Отъ приложениата таблица може ясно да се види тежкото положение въ продоволствието на английското стопанство, а така сѣщо и трудниятъ опитъ да се промѣнятъ продоволственитѣ пѣтища, тъй като почти всички пѣтища, които водѣха отъ Европа за Англия сѣ заети отъ Германия. Доставянето на тия материали отъ Америка означава най-малко удвояването на досегашното американско корабоплаване, а сѣщо така и увеличаването на английския тонажъ съ около една трета, въ сравнение съ тоя отъ мирно време.

Отъ направения прегледъ до тукъ става ясно, че една пълна блокада, въ едно кѣсо време, би означавала край на индустриалната дейностъ въ Англия. Ако се сѣди по резултатитѣ отъ германската противоблокада, трѣбва да се смѣта, че досегашнитѣ резултати и последици отъ морската и въздушна война сѣ плодъ само на една частична блокада. Трѣбва да се признае, че дори и при това относително напреднало състояние на блокадата, ония сурови материали, за които превозъ не се налага единъ голѣмъ тонажъ, все пакъ пристигатъ до острова. Тукъ се касая за най-необходимитѣ влакнодайни материали, кожи, цѣтнитѣ и леки метали, а така сѣщо и за облагородителитѣ на стомана и каучукъ. Всички тѣзи материали, въ най-добриятъ случай, не обхващатъ повече отъ 2,5 до 3 мил. тона годишно, затова тѣ, и при най-голѣма

Таблица I.

Снабдяване и собствено производство на Великобритания с най-важните сурови материали
през 1937 год.

Видъ на материалитъ	Снабдяване	Ново производство	Стари материали ¹⁾	Излишекъ отъ вносъ	Собствено снабдяване % на употреблението
Въ 1000 тона					
Ваклодайни²⁾					
Памукъ	726	—	—	726	—
Вълна	165	30	—	135	18,2
Конопъ	50	4	—	45	8,0
Ленъ	98	—	—	98	—
Юта	172	—	—	172	—
Дърво³⁾	38.131	1.000	—	37.131	2,6
Желѣзо	17.995	4.335	9.228	4.432	75,4
Цѣтни метали					
Медъ	326	—	70	256	21,5
Олово	374	27	30	318	15,2
Цинкъ	243	8	10	226	7,4
Калай	24	2	3	19	20,8
Никелъ	14	—	—	14	—
Живакъ	0,8	—	—	0,8	—
Облагородители на етоманата					
Антимонъ	10	—	—	10	—
Хромъ	14	0,1	—	14	0,7
Манганъ	148	—	—	148	—
Волфрамъ	4	—	—	4	—
Молибденъ	2	—	—	2	—
Титанъ	13	—	—	13	—
Леки метали					
Алуминий	551	—	8	47	14,5
Каучукъ	116	—	—	116	—
Минерални масла	11.165	500	—	10.665	4,5
Химич. сурови материали					
Сѣрна руда	405	5	—	400	1,2
Фосфатъ	453	—	—	453	—
Калий	133	—	—	133	—

¹⁾ Оценени споредъ С. Американски данни.

²⁾ При ваклодайнитъ безъ изчислението на старитъ материали.

³⁾ Въ 1.000 куб. метра; при дървенитъ материали кората е приспадната.

липса на корабенъ тонажъ, не представляватъ отъ вносъ на дърво, минерални масла, серпозна опасностъ. желязни руди и химически материали,

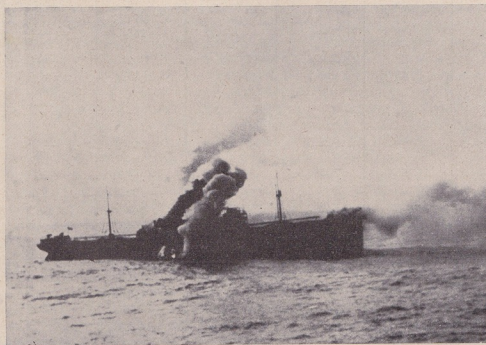
Срещу това, обаче, стои нуждата които общо възлизатъ на 35 милиона

Таблица II.

Великобританския вносъ на индустриални сурови материали презъ 1937 год.

Видъ на материалитъ	Въ Великобритания останалъ вносъ	Отъ общия вносъ се падатъ на:				
		Европа	Америка	Азия	Австралия	Африка
		Въ 1.000 тона				
Текстилни сурови мат.	1.381	107	538	400	222	259
Сурови и обраб. кожи	115	31	33	20	24	21
Дърво и дърв. произв.	12.169	9.409	2.397	177	35	52
Желяз. руди и благородители на стоманата	10.391	5.221	1.549	483	—	2.942
Цвѣтни и леки метали	1.448	342	721	74	300	153
Суровъ каучукъ	98	—	5	133	—	3
Минерални масла	11.123	1.047	7.493	2.749	—	6
Сърна руда	406	387	—	—	—	—
Фосфати	453	25	58	—	17	348
Калий	133	125	—	8	—	—
Общо	37.717	16.694	12.794	4.044	598	3.784
Извършения транспортъ въ милиони кил.¹)	193.629	16.694	82.391	48.528	11.960	34.056

¹) Цифритъ, които изразяватъ извършения транспортъ отъ отдѣлнитъ точки на земята до Англия сж получени отъ умножението на тонажнитъ цифри съ сръдната отдалеченостъ на даденъ пунктъ отъ главнитъ английски товарни пристанища: за Европа — 1.000 кил.; за Северна Америка — 5.000 кил.; за Южна Америка — 10.000 кил. (за сръдиземно-морския петролъ 7.500 кил.); за Азия — 12.000 кил.; за Австралия — 20.000 кил. и за Африка — 9.000 кил.

Борбата
въ Атлантика

тона годишно. Именно за превоза на тия материали Англия се натъква на непреодолими мъчнотии.

Да допуснем, че английският внос на дърво, минерални масла, желязни руди и пр. е смутен. Въ такъв случай, тръбва да се приеме, че най-напредъ сж засъгнати минното дѣло, поради липса на подпорни дървета за миннитѣ галерии, строителното стопанство, тежката индустрия, преработвателната индустрия на дърво и хартия и жельзопътното дѣло. Къмъ това идватъ и ограниченията въ текстилната и дрезхарската индустрии, които днесъ достигнаха до голѣмъ размѣръ. Липсата на основнитѣ материали като стомана, дърво и леки метали въ главната индустрия за въоръжението, въ индустрията за преработка

на металитѣ, въ производството на машини и мотори, въ електрическата индустрия и въ индустрията за финна механика, е по-сжщественa проблема, отколкото снабдяването съ цвѣтни метали, благородители на стомана и др. п. спомагателни материали. Сжщо така и въ химическата индустрия не може да бжде отстранена липсата на вносъ отъ най-важнитѣ сурови материали като: сѣрна руда, фосфати и калий.

Картината на английското стопанско снабдяване, подъ действието на германската блокада, се характеризира най-напредъ съ липсата на основнитѣ материали дърво, минерални масла, жельзъни руди и химическитѣ основни материали и чакъ тогава идва, на втора мѣсто, липсата на всички други останали материали.

Страхотниятъ бой подъ земята

Вдигането на една подземна крепость въ въздуха

Репортажъ отъ военния дописникъ Карлъ Зедлацеръ

Най-силната съветска крепость на рѣката Днепръ е сломена. Около нея стоятъ германскитѣ войници съ пистолети въ ржце. Тѣ биятъ, да не би большевишката отбрана, преди да се предаде, да извърши нѣкоя непоправима пакость. Смѣли храбrecи отъ пионернитѣ войски навлизатъ вѣтре въ крепостта и започватъ да слизатъ все по-надолу и по-надолу. Изведнажъ нѣколко мъже, цѣлитѣ изцапани отъ калъ, излизатъ отъ една галерия:

— Пазете се! Взривнитъ зарядъ е запаленъ!

По-бърже, дори и отъ звука на гласа, германскитѣ пехотинци изчезватъ задъ каменнитѣ и земни рѣтлини и зеленитѣ тѣлата си о земята. Нѣколко секунди само по-късно отъ скрития въ земята бетоненъ колосъ избухва огънь. Той се превръща въ единъ вулканъ, който прѣска нечистотии, а черенъ димъ изгълва всичко. Неприятни газове се разпространяватъ на всѣкъде, но ето че тамъ, избухва още една експлозия. Това е експлозия на мунции!

Нѣколко войници стоятъ около кратера, отъ който все още излизаше димъ.

— Да, тѣ всички сж измрѣли вѣтре — каза единъ.

Едва що изрече тия думи, тамъ нейде отново изфука. Отсвѣкжде затрещѣха залпове отъ далекобойни съветски оръдия.

— Не, тамъ все още има живи хора! Тѣ трѣбва да иматъ връзка по нѣкакъвъ начинъ съ външния свѣтъ. Изглежда, че е дадена заповѣдъ да се открие огънь, защото тукъ неприятелтъ до сега не бѣ стрелялъ! — пояснява другъ.

Презъ време на една пауза се образува една шурмува група, която внимателно навлѣзае отново въ крепостта. Тѣ изчезнаха въ дългитѣ ходове на тая триетажна подземна крепость. Тукъ съ удивление откриватъ, че другитѣ части на крепостта сж почти незасягнати. Пионеритѣ освѣтяватъ входа, отварятъ една жельзна врата, пристѣпватъ нѣколко крачки, предъ тѣхъ се открива друга жельзна врата въ лѣво, но ето тамъ въ дѣсно още една жельзна врата...

Таинствена тишина! Собствено кжде се намира човѣкъ?! На какви опасности е изложенъ още? О, отъ този противникъ може всичко да се очаква!

Шурмовата група,
която навлиза въ подземната крепост

Photo: H. Hoffman

Едно момиче излиза отъ една врата

Двама души пазятъ, а единъ се приготвява. Той държи въ едната си ръка пистолетъ, а въ другата — лампа. Сега, къмъ вратата! Блъсни я! Свѣтлинъ вътре! О, тукъ е единъ цѣлъ складъ съ запасъ! По рафтоветъ сж наредени буркани съ мармеладъ, хлѣбъ, отъ тавана виси пушена сланина, виждатъ се натрупани кутии съ консерви. Изглежда, че тѣ сж се приготовили да прекаратъ по-дълго време тукъ.

Изведнажъ става свѣтло! Пионеритъ продължаватъ инстинктивно. Една врата се отваря и отъ нея излиза едно момиче, съ черни коси, въ свѣтска войнишка блуза. Тя пристѣпва нѣколко крачки и пакъ изчезва презъ една друга врата.

Пионеритъ веднага заематъ отбранително положение. Вратата пакъ се отваря. Двама-трима, четирма болшевики излизатъ съ вдигнати ръце нагоре. Охо, тѣ искатъ да се предадатъ! Добре, но какво е това? Единъ отъ тѣхъ прави познато движение съ едната си ръка, но бива изпреваренъ отъ нашия пио-

неръ, който хвърля въ краката имъ една ръчна граната. Ръчната граната експлодира! Свѣтлината изгасна. Двама болшевики падатъ, а около насъ фучатъ куршуми и парчета отъ бомбитъ. Съ свѣтквична бързина пионеритъ сж пакъ на поста си: Тѣ стрелятъ съ пистолетитъ си и хвърлятъ ръчни гранати по всички ягли, където може да се предполага, че има противникъ. Противникътъ отговаря по сжщия начинъ. Шумътъ отъ детонацията достига вънъ. Шурмовата група съ мъжа намира шахтата за да се изкачи.

Нова шурмова група отива напредъ

Този пътъ, обаче, нѣма да се допускатъ грѣшки. Една нова шурмова група отива въ крепостта подъ ръководството на единъ отъ онѣзи, които бѣха вече долу, въ бронираната крепостъ. Всѣка врата ще бѣде отваряна, но не цѣлата, само до толкова, до колкото да може да се хвърли вътре ръчна граната. И ето вече въ всѣки входъ сехи детонацията на ръчните гранати и шурмовациитъ навлизатъ все по-навътре.

Всички помѣщения сж вече заети: санитарното, помпената централа, винтелатора, но изведнажъ предъ германскитъ войници се изпръчва болшевишки офицеръ. Той стои, като че ли е израсълъ отъ земята следъ нѣкакво неочаквано земетресение. Лицето му е мъртвобѣдно, а ръцетъ му сж вдигнати нагоре, но въ дѣсната си ръка държи пистолетъ, съ който може да даде единъ изстрелъ, преди да се преклони. И наистина той олучва единъ отъ нашитъ пионери въ рамото. Ранениятъ бива бърже изнесенъ назадъ. Но, когато се доближаваме до една врата, вѣроятнo вратата на централата, изведнажъ отъ вътре еква картечница Шурмовациитъ трѣбваше отново да се върнатъ назадъ, за да се предпазятъ, защото болшевицитъ отново започнаха да хвърлятъ следъ насъ своитъ яйцевидни бомби.

— Веднага възъ на открито!

Не следъ дълго водачътъ на шурмовациитъ направи своя докладъ, съ покрито отъ потъ чело:

— Всѣко по-нататъшно влизане ще струва живота на много хора!

— Добре! Тогава цѣлата крепостъ ще бѣде хвърлена въ въздуха!

Веднага се поставятъ сандѣци съ взривъ по всички ягли на крепостта. Следъ като всички

бъ готово, последва заповѣдта да се запали взрива.

Краят на една безсмислена съпротива

Внезапен трѣсъкъ! Цѣлата крепост отива въ въздуха. Бетонните развалини отскачат чак къмъ Днепъръ. Дори отъ най-долния етажъ пѣсъкътъ изригва като отъ дъното на нѣкой вулканъ. Експлозията отекна надъ цѣлата околностъ. Отъ всички страни се появиха огненитѣ езици на пожара. Всички врати бѣха запушени, така, че самитѣ пламъци излизаха отъ земята.

Ето, следъ всичко това идватъ пленниците, а да извършатъ разчистването. Умрѣлитѣ бѣха изнесени навънъ. Между тѣхъ бѣше и

момичето, цѣло овжглено. Пленницитѣ разказватъ, че то било лѣкарка или сестра, но било въ особени отношения съ комисаря на крепостта. Това сждото момиче, било застреляло лично трима войници съ собствения си пистолетъ, защото показали малодушие предъ германското настѣпление. Това тя съобщила лично на самия комисаръ, който я билъ похвалилъ.

Отъ комисаря нѣма ни следа, освенъ червената звезда съ чукъ и сърпъ, обаче, книгата му, по чудо, останали незасегнати. Въ тѣхъ пишеше:

„Никога отклонение отъ генералната линия на партията! Никога колебания въ разбиранията!“

Азотътъ отъ въздуха иде да спаси земеделіето

Изминаха се сто години, отъ както германскиятъ химикъ Юстусъ фонъ Либигъ създаде своето учение за кръговрата на азота. Това учение, може би, щѣше да има само нѣкакво значение за химията като наука, ако той не бѣ свързалъ резултатитѣ на своитѣ изследвания съ реаления животъ, т. е. съ нуждитѣ на земеделіето. Отъ единъ кабинетенъ ученъ, той се превърна въ реформаторъ на земеделіето. Въ продължение на десетъ години противъ него и неговитѣ последователи се води една жестока борба. Преди всичко селянитѣ не можеха да се примирятъ съ обстоятелството, че единъ човѣкъ, който стои вънъ отъ тѣхнитѣ срѣди и, който никога не билъ държалъ плугъ, сега иска да имъ се бърна въ работата и да имъ дава съвети. Обаче, многото неоружаи, които сполетѣха германскитѣ селяни, заставиха последнитѣ да потърсятъ нѣкои противомѣрки. Само единъ единственъ въпросъ стоеше на устата на всѣки земеделецъ: защо намалява силата на почвата?

Либигъ отговаряше на това съвсемъ просто:

„Почвата, отъ день на день, отслабва заради това, че чрезъ растенията и

Foto: H. Hoffmann

Така покрѣща населението германскитѣ войници

плодовете ѝ ние всяка година и отнематме съставните части, а именно азота, фосфора, калия и още много други елементи“.

Германският селянин, макар че не приетаваша специални познания по химия, знаеха, че наистина тѣ постоянно отнемат по нѣщо на земята, безъ да ѝ го връщатъ. Това се знае отъ хиляди години. Нали, заради това, се торятъ нивитѣ? Онова, обаче, което не знаеха тѣ бѣше, че естественото наторяване не е достатъчно да върне на почвата всичко, каквото ѝ е отнето.

За щастие, изъ нѣкои части на земното кълно бѣха открити известни залежи съ минерални соли, като напр. чилската селитра, която можеше да запълни нуждата отъ допълнителни наторяване. Но успоредно съ това откритие се роди и опасността за земедѣлието и неговото производство. Чилската селитра се добива вънъ отъ Европа и тоя важенъ продуктъ постави въ зависимостъ германското земедѣлие отъ външния вносъ на селитрата. Една подобна зависимостъ ставаше още по-страшна въ дни на война, защото тоя продуктъ е въ една твърде тѣсна връзка съ храната на народа, което съставлява и най-важния воененъ секторъ.

Преди германската химия се постави една твърде тежка и сериозна задача. Тая наука трѣбваше да намѣри другъ изворъ, отъ кждето би могло да се добие азотъ, безъ да се търси това вънъ отъ пределитѣ на Германия. Въ тая насока германската наука обърна погледъ къмъ въздуха. Известно е, че въздухътъ се състои отъ 78.04% азотъ, 20.99% кислородъ,

0.94% благородни газове и 0.03% въгледвуокисъ. При това положение, ясно е, че въздухътъ представлява отъ себе си единъ неизчерпаемъ резервуаръ на азотъ. Трѣбва, обаче, да се намѣри онзи способъ, по който азотътъ да бѣде съединенъ съ други елементи, за да се превърне въ твърдо съединение. Германската химия успѣ да изнамѣри този способъ. Това е способътъ на дългогодишния директоръ и председателъ на „И. Г. Фарбениндустри“ проф. Карлъ Бошъ, който чрезъ катализаторъ (железенъ окисъ съ алуминий) съедини при 400° С. температура и 200 атм. налягане, добития чрезъ дестилация отъ въздуха азотъ съ тѣй наречениятъ генераторъ-газъ, който въ по-голѣмата си частъ съдържа водородъ. При този начинъ на добиване, процентътъ на добития амонякъ е 36%. Така полученниятъ газообразенъ амонякъ се съединява съ нѣкоя соль и е вече готовъ химически торъ.

Въ Германия имаше единъ чифликъ, който често пѣти смѣняше своитѣ притежатели и никой не прокопса отъ него, защото неговата почва бѣше крайно бедна. Този именно чифликъ бѣ откупенъ отъ „И. Г. Фарбениндустри“ кждето проф. Карлъ Бошъ отъ дълги години изпробваше действието на новитѣ синтетични торове. Той изследваше различнитѣ видове почви и бѣше констатиралъ, че нѣкои почви съдържатъ по-малко азотъ, други фосфоръ, трети различни карбонати и пр. Това наложи именно да се произведатъ най-различни видове синтетични торове предназначени за различнитѣ видове почви. При опититѣ въ Лимбургския чифликъ не се съблюдава само количественото увеличаване на добива, но и неговото постоянно качествено подобрене. Трѣбва да се признае, обаче, че при манипулацията съ химическитѣ торове се изисква вече една по-голяма култура и по-голяма опитностъ, защото липсата на тия предпоставки води къмъ отрицателни, а не къмъ положителни резултати.

Лимбургскиятъ чифликъ днесъ е най-доходниятъ чифликъ въ Германия. Това доказва, че постиженията на „Лойна“ при „И. Г. Фарбениндустри“ могатъ да изиграятъ една решителна роля при стопанското пресъздаване на Европа. Като единъ съществень белегъ при интензивното торене съ химически торове се наблюдава обстоятелството, че почвата, въпрѣки интензивното използване, не от-

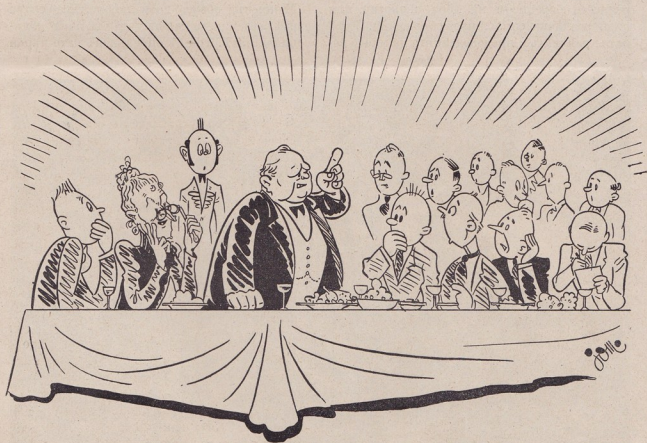
Последната сватба

слабва, а постоянно се подобрява. При това, трѣбва сѣщо така да се отбележи, че земе-обработването трѣбва да се сложи на една планова основа, без каквато земеделѣието ще продължава да се дута.

Азотът има още много приложения. Той е основата на всички видове взривни материали. Без него не е възможен никакъв изстрелъ. Така ние виждаме, че азотът се явява и като най-страшниятъ разрушителъ, но сѣщевременно и най-мощниятъ строителъ. Неговото разрушително въздействие е познато отъ твърде отдавна, но въ днешната война то най-добре се вижда. Неговото благотворно въздействие върху земеделското производство, сѣщо така се вижда. Ако направимъ едно съпоставяне на количествения добивъ отъ единица площъ отъ преди свѣтовната война съ количествения и качествения добивъ отъ единица площъ днесъ,

предимно за земеделски страни като Дания и Холандия, ще видимъ, че днешното количество и качество производство на тия страни стои извънредно високо надъ добива преди Свѣтовната война. Това се дължи именно на допълнителното торене съ химическитѣ торове. Тѣзи торове сега бавно пропратъ своя пътъ и въ останалитѣ земеделски страни, предимно югоизточно-европейскитѣ. Най-напредъ въ тия страни изкуствениѣ торове бѣха въведени въ по-интензивнитѣ култури; градинарство, овощарство, тютюносаденето и цвеклосѣенето, но опититѣ съ наторяване на лозя, ливади, както и на редица зърнени и индустриални произведения доказватъ, че торенето съ химически торове се добре разбира и, че земеделецътъ, макаръ и по-бавно, но сигурно отива къмъ пълно използване на преимуществата на химическото наторяване.

Последното заседание

Чърчилъ: Напразно възлагахме надежди на Сталинъ!
Трѣбва да знаете, че ви очаква . . .

Голѣмата художествена изложба въ Мюнхенъ

Мюнхенъ — първиятъ градъ на изобразителнитѣ изкуства въ Европа

Мюнхенъ и въ миналото носѣше име на единъ отъ най-голѣмитѣ центрове на изобразителнитѣ изкуства. Той и по своя външенъ видъ и по своя вътрешенъ животъ може да се нарече една постоянна художествена галерия. Тукъ всѣка година мюнхенскитѣ художници и скулптори показватъ своитѣ постижения. Но, независимо отъ това, всѣка улица, всѣки ѡгълъ, всѣка сграда и пр. крие по нѣщо отъ висшитѣ постижения на изобразителнитѣ изкуства. Нѣма кѣтъ въ който да не е издигната статуя на нѣкой баварски владетель, нѣма обществена сграда, която да не е украсена по единъ изключителенъ начинъ и нѣма фасада, по която да не се виждатъ голѣми бюстове, релефи, барелефи на хора, животни или пъкъ различни символни изображения. Тукъ се съхраняватъ и произведенията на много ве-

лики чуждестранни майстори, живѣли и борили се въ една и сѣща епоха за качество и стилъ въ изобразителнитѣ изкуства. Но надъ всичко тукъ господствува духа на гениалнитѣ германски художникъ Ленбахъ. Почти всѣка по-сOLIDна сграда или учреждение притежаватъ по нѣкоя картина отъ този безсмъртенъ майсторъ.

Мюнхенъ се слави и съ своята най-добре уредена художествена академия, която е дала и продължава да дава редица дарования, които сѣ гордостъ на германското изкуство. Тукъ се опредѣля и стила на германското националъ-социалистическо изкуство.

Мюнхенъ, обаче, доби най-голѣма слава следъ завземането на властѣта отъ националъ-социалиститѣ. Той бѣ опредѣленъ като първи

„10 Май 1940 год.“ отъ Паулъ Падуа

„Воленз бѣг“ отъ Алфредъ Ролофъ

европейски градъ на изобразителнитъ изкуства. Националь-социалиститъ направиха всичко възможно, за да запазятъ и да утвърдятъ неговия авторитетъ на една почетна висота. Най-големиятъ паметникъ на националь-социалистическото строително изкуство, обаче, е гигантската художествена палата, построена въ модернизиранъ старогръцки стилъ, която обема едно огромно пространство. Всѣка година въ тази сграда се уреджа общата германска художествена изложба. Обикновено тукъ излагатъ своитъ произведения 800—900 майстори на длетото и четката и се представятъ до 1.500 картини и скулптурни творби.

На 26 юлий т. г., следъ речта на д-ръ Гюбелсъ, бѣ открита германската художествена изложба за 1941 год. отъ областния водачъ Адолфъ Вагнеръ отъ името на Фюрера. Откриването стана въ присѣдствието на видни ръководни лица отъ държава, партия и войска. Това обстоятелство подчертава особеното отношение на германското държавно и пар-

тийно ръководства къмъ задачитъ и сждбата на германското изкуство.

Въ речта си райхсминистрътъ Д-ръ Гюбелсъ проследи развитието на германското изкуство и неговото процътяване презъ последнитъ години: Това възраждане не можа да бѣде спънато отъ вътрешнитъ врагове на Германия така, както днесъ външнитъ врагове на Германия и Европа не могатъ да спратъ възраждането на нашия континентъ. Историята съ желѣзни стѣпки продължава своя ходъ, а гърмовиятъ езикъ на орджията проправя пътя къмъ едно свѣтло бъдеще. Ако по-рано самъ Фюрерътъ е присѣдствувалъ при откриването на тия изложби и самъ е давалъ ценни напѣтствия за бъдещитъ му насоки, днесъ той пребивава на Изтокъ, тамъ, където се кове новата сѣдба на Германия и Европа. Ние дължимъ на Фюрера благодарността, че той самъ е понесълъ на раменетъ си цялото бреме на тая гигантска борба срещу силитъ на единъ враждебенъ свѣтъ. И тъкмо за това нашето време не може да се смѣта като край на

нашата история, а като начало на едно свѣтло и многообещаваще бъдеще. Нашето поколѣние ще изпълни своя дългъ предъ историята едва тогава, когато повали и последнитѣ противници на свободата, за да разтвори дверитѣ на една нова епоха на миръ, благосъстояние, чест и красота. Това е идеалътъ на свободата и красотата, който е вложенъ въ сърцата на всички ни като тъмънъ, но никога непостижнатъ купнежъ и който ни се разкрива отъ художника въ благословени творчески часове. Днесъ сѣщиятъ този купнежъ се осъществява на дѣло отъ нашия войникъ и той подгото-

вява онзи великъ часъ за германското изкуство, който ще изрази въ багри, тонъ и слово нашето дълбоко щастие, че сме деца на днешното велико време.

Изложениѣ 1.350 художествени творби напълно потвърждаватъ тия свѣтли и оптимистични изводи на Д-ръ Гьобелсъ. Въпрѣки многостранността на тия творби, тѣ съдържатъ единъ общъ елементъ: търсене на жизнерадостното въ живота и утвърждаване на това жизнерадостно начало въ душата на самия народъ.

Културенъ прегледъ

Смъртта на писателя Карлъ фонъ Бременъ

Въ днешната борба на Германия противъ англо-саксонскитѣ домогвания и болшевиизма германскиятъ народъ е напрегналъ всичкитѣ си жизнени сили. Въ тая борба той дава най-скъпитѣ си жертви. Отъ най-учения до най-простия — всѣки е поелъ своя равенъ дѣлъ въ тая епохална борба.

Въ борбата противъ Съветска Русия преди две седмици падна и единъ отъ най-добритѣ и най-младитѣ германски поети Карлъ фонъ Бременъ.

Карлъ фонъ Бременъ е роденъ на 8 май 1905 год. въ Возелъ — Естония. Той е балтиецъ и неговитѣ творби сѣ посветени изключително на сѣдбата на балтийскитѣ германци. Още съ своята първа книга, поетичната младежка драма „Децата край морето“, той става изразителъ на своя народъ. Въ нея той ни възсѣздава героичната смѣлостъ на едно балтийско семейство, което загубва своето имение, а после, върху единъ малтъкъ кѣжъ земя, съ помощта на слабитѣ рѣце и храбритѣ сърдца на децата, то изгражда своя новъ животъ. Това е една хубава и топла книга отъ действителния животъ на балтийскитѣ германци.

Следъ германския разгромъ презъ 1918 год. Карлъ фонъ Бременъ, още като дете, напуска родната си земя. Презъ това време болшевикитѣ отвлечатъ въ Сибиръ баща му и братия му. Споменитѣ за собствената младостъ и за неговата далечна и хубава родина даватъ

на книгата жизнена топлина и въ нея се чувствува коравината на балтийския германецъ.

Сега сѣдбата бѣше отредила той самъ да се хвърли въ боя, за да изтрѣгне родината си отъ рѣцетѣ на болшевиизма. За съжаление, той не можа да дочака победата. Той остана вѣренъ на закона на своя родъ, който стоеше като преденъ постъ на германизма на изтокъ. Неговиятъ голѣмъ романъ „Германската планина на изтокъ“ стана една вдъхновена героична пѣсенъ за балтийскитѣ германци, които устояха на болшевишкитѣ безредеди и, следъ като загубиха своитѣ имения, отново започватъ да се съвзематъ като дребни поселници, за да останатъ вѣрни на своитѣ бащи като „живи стълбове въ предната стена срещу Азия“.

Преди появата на този романъ, фонъ Бременъ бѣ обнародвалъ третиятъ си романъ „Моряшка люлка“, за който получи литературната награда на градъ Берлинъ. Действието и на този романъ се развива покрай Балтийско море въ родината на писателя. Чрезъ своето творчество фонъ Бременъ си извоюва име срѣдъ германскитѣ литературни кръгове на писателъ съ сигурно чувство за сѣщността на германския народъ. Негови любими герои сѣ моряци, селяни и разни смѣлчаци, за които роднитѣ предѣли сѣ станали твърде тѣсни и тѣ постоянно се стремятъ къмъ широкъ жизненъ просторъ. Личността и творчеството

у фон Бремена се покриват твърде щастливо. Краят на един от романите му чудно напомня за трагичният край на своя автор: „На пук на всичко, младият Хелвиг си остана това, което бѣха преди него неговите дѣди: живъ стѣлбъ въ предната стена срещу Азия“.

Ново пълно издание на съчиненията на Фридрих Хьолдерлинъ

На 7 юний 1943 год. се навършват сто години от смъртта на гениалният германски поетъ Фридрих Хьолдерлинъ. По тоя поводъ се подготвява едно пълно издание на неговите съчинения. Съ тая работа е натоварено известното книгоиздателство „Кота“ въ Щутгартъ. Изданието ще обхване освенъ съчиненията, преводите и писмата на поета, но и различни свидетелства за неговия животъ, както и писмата, писани до него. Ще бждатъ прегледани и провѣрени най-точно всички ръкописи и печатни творби. До деня на стогодишнината му ще трѣбва да излѣзатъ отъ печатъ два тома отъ това голѣмо научно издание. Народното издание на съчиненията му, обаче, ще обхване петъ тома.

Седмица за Моцартъ
въ Парижъ

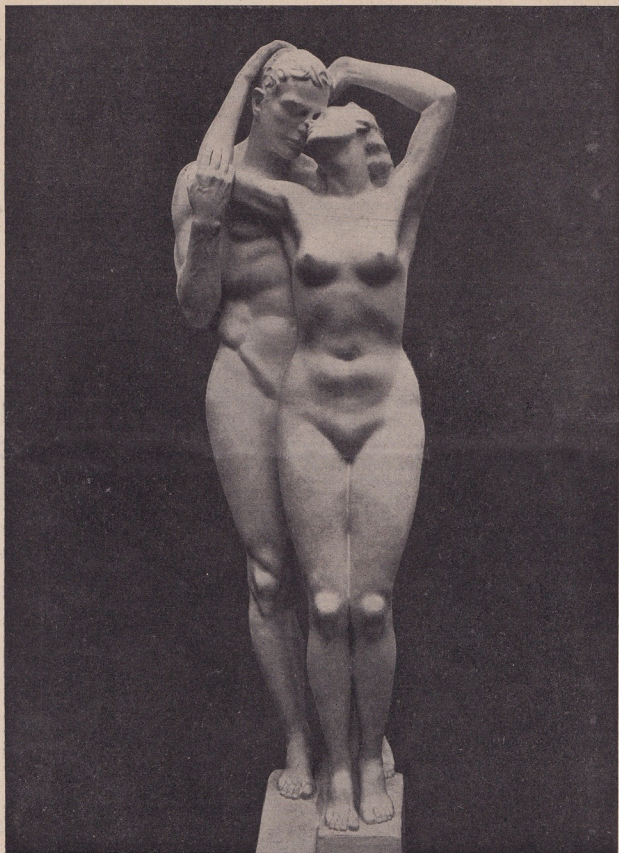
Благодарение на Германския институтъ въ столицата на окупирана Франция, Парижъ има възможность да преживѣе едно рѣдко художествено изпълнение на редица Вагнерови и Бетховенови творби. Следъ тѣзи двама германски музикални колоси, дойде и Моцартъ, комуто бѣ посветена една цѣла седмица. Тържествените концерти бѣха изнесени по образецъ на концертите въ Залцбургъ и Вюрцбургъ. Чрезъ единъ умѣлъ подборъ и подреждане, френската публика доби единъ завършенъ погледъ върху цѣлото творчество на Моцартъ. Нѣкои произведения на великия майсторъ бѣха изнесени за пръвъ пѣтъ въ Франция.

Въ връзка съ тия концерти се основа и единъ Моцартовъ комитетъ въ Парижъ. Този комитетъ си поставя за задача, да се грижи за произведенията на Моцартъ и да поддържа жива размѣна на мнения съ Моцартовия комитетъ въ Залцбургъ. Комитетътъ въ Парижъ обхваща представители на Академията за изящни изкуства и Консерваторията.

Маршалъ Петенъ поздравява завръщащите се пленници

Foto: Scherl

Всеотдайность отъ Торахъ